

Yirmiyahu

Source Sheet by Shani Bechhofer

ירמיהו ט

א' מִי־יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרָחִים וְאַעֲזֹבָה אֶת־עַמִּי וְאֶלְכָה מֵאֲתָם כִּי כָלֹם מְנַאֲפִים
עֲצָרָת בִּגְדִים:
ב' וַיִּדְרֹכּוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קִשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לְאִמּוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מִרְעָה אֶל־רְעָה וַיֵּצְאוּ
וְאֲתִי לֹא־יָדְעוּ נְאֻם־יְהוָה:
ג' אִישׁ מִרְעֵהוּ הַשְׂמֵרוּ וְעַל־כָּל־אֶח אֶל־תִּבְטְחוּ כִּי כָל־אֶח עֲקוּב יַעֲלֹב וְכָל־רֹעַ רֹכִיל
יִהְיֶה:
ד' וְאִישׁ בִּרְעֵהוּ יִהְיֶה לֹו וְאִמָּת לֹא יִדְּבָרוּ לְמַדּוֹ לְשׁוֹנָם דְּבַר־שֶׁקֶר הָעֲנָה נִלְאוּ:
ה' שְׁבַתְתָּ בְּתוֹךְ מְרֻמָּה בְּמְרֻמָּה מֵאֲנִי דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה: {ס}
ו' לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַגִּבִּי צוֹרֶפֶם וּבַחֲנֻתִים כִּי־אֵיךְ אֲעִשֶׂה מִפְּנֵי בַת־עַמִּי:
ז' יִתֵּן (שׁוֹחֵט) [שְׁחוּט] לְשׁוֹנָם מְרֻמָּה דִּבֶּר בְּפִיו שְׁלוֹם אֶת־רְעֵהוּ יִדְּבָר וּבִקְרָבוֹ יַעֲשֶׂם
אֲרָבוֹ:
ח' הֲעַל־אֵלָה לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזָה לֹא תִתְּנָם נִפְשֵׁי: {ס}
ט' עַל־הַהָרִים אֲשֶׁא בָכִי וְנָהִי וְעַל־נְאֻת מִדְּבַר קִינָה כִּי נִצַּתִּי מִבְּלִי־אִישׁ עֲבֹר וְלֹא
שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֵה מַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נִדְּדוּ הָלָכּוּ:
י' וְנִתַּתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם לְגִלִּים מַעֲוֹן תַּגִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֲתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב: {ס}

ה' שְׁבַתְתָּ בְּתוֹךְ מְרֻמָּה בְּמְרֻמָּה מֵאֲנִי דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה: {ס}
רד"ק

שבתך. אמר האל יתברך מה יועיל שבתך בתוך מרמה כלומר בתוך עם מרמה שלא תוכל להשיבם אליך:

אברבנאל

ואומרו שבתך בתוך מרמה פירשו המפרשים שהם דברי ה' לנביא מה יועיל שבתך בתוך עם מרמה שלא תוכל להשיבם אליך, ויותר נכון לפרש שהוא מכלל התוכחה שאמר כנגד העם שבתך בתוך מרמה כי המרמ' מקפת אותך מכל הצדדים ונעשית המרמה כ"כ טבעית אליהם עד שבסבתה מאנו דעת אותי נאם ה',

מלבי"ם

שבתך בתוך מרמה, שערור הכתוב, אתה מרמה, שבתך הוא בתוך, מצייר את המרמה כעצם מופשט, אשר שם שבתו תוך לב האנשים האלה, ר"ל כי שכונת המרמה היא תמיד בפה הרמאי ובלשונו לא בלבו, כי האדם לא ירמה א"ע רק את חברו, כי בלבו יודע האמת, אבל עתה תשב אתה מרמה בתוך הלב לא בשפה ולשון... רק בלב ירמאו, כי ירמאו את עצמם, ומבאר כי בערמה מאנו דעת אותי, שמראים א"ע בענין ידיעת דרכי ה' ואמתתו, שהגם שיוכלו להגיע אל ידיעת האמת הם אינם רוצים לדעת את ה', וזה מרמה צפונה בקרב איש ולב עמוק לרמאות א"ע בעניני האמונה: